

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut. 20.	
Telefon: 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben háború hordva	
egész évre	14.40
három évre	7.20
negyed évre	3.60
egy hónapra	1.20
Vidékre postán küldve	
egész évre	17.40
három évre	8.70
negyed évre	4.35
egy hónapra	1.40

Csicsij, babuska!

Bankdédelgető üzemek.

Lángbetűkkel kellene mindennap minden újságolvasó magyar ember szemé elé állítani e rettenetes számokat:

A magyarországi ház- és földbirtok összes értéke: 26.3 milliárd korona. Ez a vagyon a közterhek viselésében évi 330.5 millió koronával veszi ki részét. A magyarországi bankári tőke értéke azonban nem sokkal kisebb, mint a ház- és földbirtoké, tudniillik: 21.2 milliárd korona. S vajjon mennyivel járul hozzá ez a rengeteg vagyon a közterhek viseléséhez? Mindössze évi 26.8 millió koronával. Tehát közel háromszáz millió helyett szerény huszonhat millióval!

A közterheket eszerint még ma is nagyrészt a földbirtok, tehát a föld népe s a házbirtok, tehát a lakók, a közönség tág körei viselik. A bankárvilág azalatt csak gyűjti a pénzt halomra, de a közterhek viselésében alig vesz ki számbavehető, vagyonával arányos részt. A föld- és házbirtok a vagyonának évi 1.26 százaléka járul hozzá a közterhekhez, a bankári tőke ellenben a vagyonértékének pusztán évi 0.12 százaléka. A magyar állam csupán a bankoknak teljesen jogellenes adó- és illetékmentessége révén évi 51.5 millió koronával rövidül meg. Ezt a terhet a tisztelt bankok a szegény, nyomorgó közönség nyakába varrják. (V. ö. Censor, Gyakorlati adópolitika.)

S miért nem irnak erről a fölháborító egyenlőtlenségről egyes lapok soha? Miért hallgatják el ezeket a bankdédelgető, népfosztogató üzemeket következetesen?

Egyszerűen azért, mert ezek a lapok évenként óriási pauszálékot, hallgatási díjakat, judáspénzeket kapnak a különféle bankoktól. Ezért aztán mindenről irnak, csak arról nem, hogyan szipolyozza ki a nemzet vérének glazskézttyüs

uzsorás módjára az a banktőke, amely ugyyszólván munka nélkül gyarapítja vagyonát s a közterhek viselését ügyesen másokra hárítja.

E lapoknak hallgatag bűnrészessége van a nemzet nagy részének jogtalan megrövidítésében, a közönség meglöptetésében.

Körülzárás veszedelme fenyegeti a román sereget.

Genf, aug. 10. A Petit Parisien a román hadsereg helyzetét rendkívül veszedelmesnek tartja. A román csapatoknak sietve vissza kell vonulniok Bazan felé, mert különben a körülzárás veszedelme fenyegeti őket.

Angol letelepedés Észak-Oroszországban.

Hága, aug. 10. Az Aftenbladet jelenti: Észak-Oroszországból ideérkezett egy kereskedő és elmondta, hogy Kola-félszigeten valamint Archangelszknél és körülötte megfészkelték magukat az

angolok és az illető kerület uraiként viselkednek. A lakosság nagy ellenszenvvel viselkedik irántuk. Többször összeütközésre került a sor az angol és orosz katonák között.

Megjárták a románok.

— A román király távirata a francia elnöknek. —

Genf, aug. 10. Több francia lap a Corriere Della Sera nyomán azt írja, hogy az orosz csapatok visszavonulása keleten és Kimpolungtól délre súlyos következményekkel járna. A német-magyar-osztrák hadsereg veszélyeztetni a jobb szárnyat. Ehhez járul, hogy Mackensen néhány nap óta fokozottabb tevékenységet fejt ki, hogy a román balszárnyat veszedelembé sodorja. Ezzel pedig visszavonulásra kényszerítik a románokat és oroszokat, mert különben a románokat bekerítik. Időközben Ferdinánd román király Pioncaré francia köztársasági elnöknek küldött táviratában nyíltan kifejezi bosszúságát a román hadsereg aggasztó helyzete miatt, melybe az ő akaratán kívül levő okokból került.

Amerikai segítség a muszkáknak és a taliánoknak.

Hága, aug. 10. Washingtonból jelentik, hogy legközelebb amerikai csapatok indulnak Oroszországba; a következő csapatszallítmányt Olaszországba irányítják.

Mégis lehet különbéke.

Stockholm, aug. 10. Oroszországban mind általánosabbá válik az a vélemény, hogy a forradalmi demokrata Oroszország kénytelen a negyedik téli háború előtt tető alá juttatni a békét, mivel a negyedik téli háborút nem bírja el. Ez leplezetlenül bejelenti Oroszország önálló eljárásának eshetőségét a békekérdésben, vagyis röviden szólva a különbékét.

3500 orosz és román fogoly.

— 17 ágyú, ötvennél több géppuska a zsákmány. —

A nagyvezérkar jelentése: Mackensen vezértábornagy hadesoportja: A helyzet kedvezően fejlődött. Az oroszok és románok tömegtámadásokban nagy erőket vetettek tüzbé, hogy csapatainktól a Focsonitól északra kivított és tegnap is lényegesen gyarapított területnyereséget elragadják. Minden támadást visszavertünk. Az ellenség a legsúlyosabb véres veszteséget szenvedte. A foglyok száma 50 tisztre és 3300 főnyi legénységre, a zsákmány 17 lövegre és több mint ötven géppuskára és aknavetőre emelkedett.

Svéd vizeken elsüllyesztettek egy német gőzöst.

Stockholm, aug. 10. A Friedrichshafen nevű német gőzöst egy idegen buvárhajó svéd vizeken belül elsüllyesztette. Az eset megsértése a svéd semlegességnek. A buvárhajó nemzeti-sége nem volt felismerhető.

Odesszát féltik az oroszok.

Hága, aug. 10. A Times pétervári tudósítója jelenti: Az orosz helyzetet komolynak találják. Nyilvánvaló, hogy az ellenség célja Odessza elfoglalása.

Elnapolták a londoni

konferenciát.

Rotterdamon át érkezik Londonból a jelentés, hogy az ántánt-konferenciát tegnap elnapolták. Ugyancsak londoni híradás szerint a tanácskozáson a stockholmi konferencia ügye is szóba került.

Vádak a bérkocsisok ellen.

Nem teljesen alaptalan vádat hoznak fel mostanában a bérkocsisiparosok ellen. Több vádat hallunk, hogy azok a bérkocsisok, akik a nemrégiben bejelentették a rendőrségen, hogy lovaik miatt kénytelenek beszüntetni a fuvarozást, mert kellő takarmány hiányában a tulhajszolt lovak nem képesek továbbra is éhen vonszolni a kocsiakat.

Dr. Biró Károly polgármester azonnal megítélte a lépéseket, hogy a szabadkai bérkocsisok részére zabot utaltasson ki. A mai viszonyok között noha ez majdnem körösztülvihetetlen, ígéreteket hozott. Zab helyett azonban megérkezett a miniszteri renbelet, melynek értelmében a zabot a hadsereg részére gyűjtik.

Néhány bérkocsis rá is jött arra, hogy a sztrájk immár teljesen fölösleges. Céljukat nem érik el.

A bérkocsisok zöme azonban egészen másképpen gondolkozik. Egyesek talán nem is azért rendezték a sztrájkot, mert erre kényszerítve voltak, hanem mert más fuvarozási alkalom sokkal jövedelmezőbbnek kínálkozik. A bérkocsisok egy része titokban fuvarozik. Ajánlatos lenne tehát, ha a rendőrségen utána járnának és kényszerítenék a bérkocsisokat a sztrájk félbeszakítására.

Ma kezdődik meg a bácskai anarkia.

A Délvidék már szóvátette néhányszor, milyen sajnálatos következménye lehet annak, hogy a revizió a rendőrszemélyzet egy részét bevonulásra kényszerítette. A bevonulási parancs értelmében úgy Szabadkáról, mint a bácskai központos legnagyobbb részéből ma jelentkeztek a közrend őrei katonai szolgálatra.

Szabadkán a háboru idejének legnagyobb részében 4 polgári biztos tulfeszített buzgalommal igyekezett azon, hogy a folszaporodott büncselekményekkel szemben megtegyenek minden lehetőt, hogy a közbiztonság kellőképp biztosítva legyen. Az egyébként is bieskás városban ez csak nagy erőfeszítéssel sikerült nekik.

A négy polgári biztos közül Maródi Szávó és Toller Ignác maradnak továbbra is a közrend szolgálatában. Ladányi Henrik és Bendik Gusztáv pedig ma jelentkezett bevonulásra, mely sajnálatos kényszerhelyzet egyszer már ugyszólván mindannyiunkat utolért. Velük együtt hat rendőr is bevonult ma.

A biztató jelek azonban arra engednek következtetni, hogy hamarosan visszakérülnek körünkbe, mert a közbiztonság első sorban megköveteli, hogy ilyen bevonulások, melyek a közrendet veszélyeztetik, ne történhessenek meg.

— Tisztek kiténtetése. Az ellenséggel szemben vitéz magatartásukért a Signum Laudist kapták a kardokkal: Kollár Antal és Hamburger Mátyás 86-os, valamint lécfalvai Gyárfás László 8. huszárezredbeli tart. hadnagyok.

Ha nincs szén, nincs kenyér.

— Miért kell mégis koplalni Szabadkán? —

Mikor megjelent a kormányrendelete az új gabona árról s a bevásárlási és őrési engedélyekről, akkor Biró Károly dr. polgármester mindjárt ismertette a rendeletet a szabadkai érdekelt közönséggel. Mikor mi ezt az ismertetést hallottuk, rögtön kifejeztük azt az aggodalmunkat, hogy mi lesz azokkal, akik szereznek és kapnak ugyan bevásárlási és őrési engedélyt, de nem tudják mindjárt az első bétén megvenni vagy megöröltetni gabonájukat.

Mindjárt felszólítottunk ezek érdekében, hogy ezeknek is okvetlenül kell kenyér-, vagy lisztjegyvet adni arra az időre, míg a munkával tulhalmozott malmok nem őrlik meg az ő gabonájukat is. Nagyon jól tudjuk mi, hogy ez és ennek az ellenőrzése nehezen megy. De a koplalás még nehezebb ám!

Ugy látszik, a városi hatóság nem méltányolta akkori felszólításunkat, pedig hogy mennyire igazunk van mutatja az a körülmény, hogy megkérdeztünk itt Szabadkán több malomtulajdonost is: lehetséges-e az, hogy aug. 19-ére mindenkinek, akinek van őrési engedélye, legyen is lisztje őrölve.

Herzberger József malomtulajdonos szenzációs kijelentést tett ebben az ügyben. Már hogyan volna lehetséges — mondotta, — mikor holnap valószínűen már meg is kell szüntetnem az őrést, de nemcsak nekem, hanem a többi malmoknak is, amelyek nem villannyal, hanem szénrel dolgoznak, mert nincs szén. A szénkereskedők kiuzsorazzák az embert. A 7-800 koronás szénért 1400 koronát kérnek és akkor tessék nekünk a maximális áron őrölni! Hiszen az őrési díjából a szén árát sem lehet megkeresni; hát még hol az olaj, a munkadíj stb?

A Felsőbácskai Egyesült Gőzmalom is agyon van zsufolva őrléssel. Itt azonban van szén elegendő, mert ez a malom — a Margit-malommal együtt — kincstári őrést végez és a Haditerméknyirendeltsége egyenesen a bányából utal ki nekik szenet. De itt is ugy nyilatkoznak, hogy lehetlenség mindenkinek augusztus 19-ig megkapnia a lisztjét, vagy annak csak egy részét is. Azért tehát változtatnia kell a városi tanácsnak azon a sérelmes és sokakat koplalásra készítő rendeleten.

A szabadkai piac mai tükörképe.

Ma nem korán reggel, mint hajdan a békeidőben, hanem reggel nyolc óra felé szokatlanul felélénkült a Deák-téri zöldségpiac. A környék paradicsomtermése kint nőnek mondható. Innen van az, hogy a szabadkai piacon is elég mennyiségű paradicsom van eladásra felszállítva.

Szabadkán a paradicsom 80 fillérre van maximálva különként. Ezen az áron meg is lehet kapni. Noha a termés eredménye abba a kellemes helyzetbe hozta a fogyasztó közönséget, hogy ha a

paradicsom ára a kereslet és kínálat törvényei szerint alakulna ki, a maximális áron alul kaphatna paradicsomot, ha az ára nem lenne maximálva.

Nem csupán a szabadkai, más piacok is el vannak árasztva paradicsommal. Ennek hatása egyes piacokon meg is érezhető. Így Lugoson, mint onnan írják, a paraszttasszonyok oly mennyiségben hoztak fel paradicsomot a legutóbbi piacra, hogy annak kilóját az 1 koronás maximális árral szemben 60 fillérért árusították.

Az iparosok kaphatnak szakmunkásokat.

Az országos iparegyesület elnökségétől rendkívül fontos átirat érkezett az ország valamennyi ipartestületéhez.

Az átirat közli, hogy az iparosok, akik kellő szakmunkás hiányában vannak, a katonaságtól igényt tarthatnak katonai erő kirendelésére. Az iparosok eziránt írásbeli kérvényt terjesszenek az illetékes katonai parancsnoksághoz, amely azzal a fönttartással hogy a katonai segédőrt bármikor bevonhatja, engedélyezi a szakmunkás kirendelését.

A háboruban beállott munkás-

hiány érzékeny csapással sújtotta ugy a vállalatokat, mint az egyes iparosokat is. Eddig is kaptak katonai segítséget olyan vállalatok, melyek katonai érdekeltseget teljesítő szolgálatot végeztek. Ezen átirat szerint azonban az egyes iparosok is kérhetnek katonai segítő erőt, mely hivatva van enyhíteni a minden vonalon beállott munkáshiányon.

Az országos egyesület átirata a legtöbb ipartestületekhez megérkezett már. Szabadkán is minden napra várják ezt az átiratot.

Édes a cukor, ha nyers is.

A Cukorközpont most sorban értesíti az országban a hatóságokat arról, hogy szeptember hónaptól fogva csak nyers cukrot kap a közönség, mivel nincs megfelelő szénmennyiség arra a célra, hogy a cukorgyárak a nyers cukrot finomíthassák. Kikéri a Cukorközpont a szabadkai polgármester választát is, hogy igényli-e Szabadka város közönsége részére a nyers cukrot, mert más nem áll rendelkezésre. A polgármester — mint értesültünk — azonnal válaszolt, hogy ha más nincs, Sza-

badka elfogadja a nyers cukrot is. Tehát szeptembertől csak finomított, nyers cukrot kapunk. Az augusztusi járandóságot azonban még rendes cukorból kapja a közönség.

— Tanító-áthelyezés. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Knéz Anna mezőkaszonyi és Demeter Eliz paeséri állami elemi népiskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

A városi legelő — közpréda.

— Marhák a Vértó partján. —

(Saját tudósításunk.) Másfél hónappal ezelőtt már szóvátettük azt a lehetetlen állapotot, hogy Pali- eson a gyermekszanatórium és a Vértó közt elterülő kis városi legelőn, amely mindössze egy lánca, folytonosan legelnek a marhák. Erdekes, hogy éppen e mögött a rét mögött van egy villa, Lévay Ferencé és ehhez a villához csak egyetlen ut vezet a külvilágtól, a városi legelőn keresztül. Ha most a réten mindenféle állat, ló, szarvasmarha és disznó is legelhet, akkor a villában levő nyaralóhelyiségeket sohasem veszi senkise bérbe, mest gyermekek nem járhatnak azon a kis legelőn a sokféle állat között keresztül.

1909-ben két bika összeveszett egymással ezen a réten és az egyik agyonszurta a másikat. Epp ily könnyen, vagy még könnyebben gyerekeket, vagy akár felnőttteket is fölnyársalhat egy ilyen derék állat. Emlékszünk arra, hogy az előbbeni palicsi csendőr-ormesternek egyszer a kardjával kellett védekeznie a bika ellen, mely ott legelt. Pedig ez a legeltetés azon a legelőn szigorúan tilos. Egy 1909-i városi rendelet szerint a Vértó környékén csupán birkákat és azokat is csak bárcával szabad legeltetni.

Tegnap is, amint arra jártunk, 9 ló, 9 tehén és 2 bika legelt nyugodtan a réten. Nem tekintve azt, hogy ez tilos, nicsoda veszedelmel jár ezek közt az állatok közt oly kicsiny területen a Lévay-villában lakó 5 család gyermekeinek és felnőtteknek a réten való keresztüljárás! Es ezek közt 4 család a fürdővendég. Szépet mondanak ezek Palicsról!

Aztán tegnap éppen elveszett az egyik lóról a béklő. Valahonnan messziről előkerült a ló gazdája és Lévayt szidta, hogy azt zálogként vitte el. Mi megtudtuk, hogy Lévay bácsi otthon sincs már 3 napja. Lám, még ezeknek a — nagyrészt ludasi — embereknek, akik tilosban legeltetnek, ezeknek áll följobb! Pedig talán inkább alaposan meg kellene egyszer már ezeket is leckéztetni, hogy megtanulják, hogy ami a városé, az még nem közpréda, különösen olyan helyen, ahol azoktól a szarvasmarháktól és lovaktól a gyermekek nem járhatnak se ki, se be. Es ez a szabad legeltetés ott már hetek óta folyik.

Léva Páris

Szombat—vasárnap

Prof Reinhard Miksa rendezésében

Az utolsó ivadék

Sorstragédia 4 felv. Főszereplő:

Carmi Mária.

AGGLEGENYEK HÁZASSÁGA
vigjátók 3 felv.-ban.

Kezdeté fél 6 és este fél 9 óraker.
Ünnepnap 4-6 és fél 9 óraker.

NAPI HIREK.

1914.—17.

Irta: Bartók Márta.

Pukkanó gránátok, vérző sebű hősök,
Ágyúvontások, fojtó szaga bűzök,
Repülőgépzúgás, siketítő lármák,
Elkékülő ajkak, halotti arc-lárva,
Döglött ló emberen és kitaposott bél,
Ronda papirlapot felkap, viszi a szél.
Ezt látni odakint most már egypár éve.
Száradjon, ki tette, annak a lelkére!

Nyitott tehervonat magyar katonákkal,
Vöröskereszt-kórház német felírással,
Visszatérő fiúk kéz nélkül, láb nélkül,
Küldöttségek lesik messzi idegenből,
Fehérruhás lányok, cigarettá várja,
Rózsás bokrétaival ápolónő-párja.
Ezt látni most itthon már jó egypár éve.
Száradjon ki tette, annak a lelkére!

Tájékoztató.

Szombat. Délután 5 óra: Szabadkai Tisztviselők Otthonának választmányi ülése. — Fél 9: hangverseny Patison.

Vasárnap. Délután fél 5 óra: Munkás Testvér és budapesti vasmunkások futball-versenye. — 6 óra: Bácska és a budapesti III-ik kerületi I-ső osztályú futballesapat mérkőzése.

— Curry őrnagy — pótzászlóaljparancsnok. Curry Béla 86-os őrnagyot, a hadiékítményes Lipótrend és a hadiékítményes III-ik osztályú vaskoronarend lovagját, a hadiékítményes katonai érdemkereszt stb. tulajdonosát pótzászlóaljparancsnokká rendelték ki. A vitéz őrnagyot, aki 3 éve a fronton van, most jött haza onnan és hétfőn már vissza is megy, itthon Szabadkán igen sokan halmozták el üdvözlétükkel.

— A tisztviselők választmányi ülése. A szabadkai Tisztviselők Otthona 11-én délután 5 órakor választmányi ülést tart. A tárgypontok között szerepel a közös konyha ügye is.

— A hivatalnokok behívása. A honvédelmi miniszter rendeletet küldött az összes állami és közigazgatási hivatalok vezetőinek, hogy a hadsereg pótlására szükséges arevonalbéli szolgálatra alkalmas felmentett hivatalnokok és alkalmazottak neveit küldjék be, hogy ezeket oly segédszolgálatokkal pótolják, kik hasonló hivatalos teendőikben jártasak. Az egyes hivataloknál csak a legszükségesebb és egyáltalán nem nélkülözhető arevonalbéli maradnak meg, míg a többieket be fogják hívni katonai szolgálataira.

— Vasárnapi futballmérkőzések. A mozgósítás első napjától kezdve a Bácska kitűnő játékosai katonai szolgálatra voltak bevonulva. Ez idő alatt egyszer sem szerepeltek nyilvánosan. A legelső nyilvános mérkőzést vasárnap tartják meg a bpesti III-ik kerületi futballesapattal. Bácskának mind arégi erői állnak ki. Köztük lesznek: Mázics kapus, Szűpies Gergő, Kulunesics, Marci II., Czopkó, Szávó II., Kozma és Polyákovics. A III. kerületiek csapatból kiállnak Garai Huszár, Stark, Sárkány, Futó, Sporkó, Schrott, Szabó L., Seres, Korlát és Kollár. A mérkőzés 6 órakor kezdődik. Előtte a Vasások és a szabadkai M. T. E. mérkőzik fél öt órai kezdettel.

— Nádasy nem megy Pécsre. Julius 31-én járt le a pécsi Nemzeti Színháznak 1918 október 1-től

Könyvtől ázott arcok, robogó vonatok,
Elhagyott hűvesek, síró kis porontyok,
Öregedő anyák, összetört lelkekkel,
Kintől gyötrött apák, meg-meggyötrött testtel,
Halotti tor, mise, temetése száznak,
Kül mindenki sirat, kikért arcok áznak.
Ezt látni most itthon már jó egypár éve.
Száradjon, ki tette, annak a lelkére!

Hagyjátok már abba, ne szüljétek átkot,
Ne legyen könyektől nedves a párnátok,
Mondjon misét a pap, nem egyet, de százat,
Hogy már vége legyen e pokoli násznak!
Imádkozzék, ki él! Hamut a fejünkre,
Hogy tovább ne folyjon a magyar nép vére
Ezt tegyétek otthon, könyörgöve, kérve.
Hogy eljőjön már a diadalmas béke!

1920. október 1-ig terjedő időre való bérbeadására a város által hirdetett pályázat. A pályázatra összesen négy kérvény érkezett be. A pályázók közül azonban Nádasy már visszavonta pályázatát és így csak három kérvény kerül a szünügyi bizottság legközelebbi ülése elé. Így tehát Nádasy József, aki mindig kitűnő tagokat tudott verbuválni társulatába, egyelőre évenként a szabadkai rozoga színházban is játszik.

— Védekezés a kolera ellen. A belügyminiszter a következő rendeletet intézte a vármegye alispánjához: Az ázsiai kolera Magyarországon ez évben nem fordult elő. Tekintettel mégis arra, hogy a mostani rendkívüli viszonyok a kolera föllépésére és terjedésére alkalmat adhatnak, indokolt, hogy a betegség esetleges behurcolásának megakadályozására és terjedésének megállítására szolgáló intézkedésének végrehajtásának. Felhívom ennél fogva alispán urat, intézkedjék haladéktalanul, hogy a hivatali elődömnök 1916. évi augusztus hó 3-án kelt rendeletében foglalt intézkedések törvényhatósága területén a folyó évben is a kellő pontossággal és gondossággal foganatosítsanak. Az alispán a belügyminiszter rendeletét megküldte az összes főszolgabírnoknak, valamint az összes járási közszégi és körorvosoknak mihez tartás végett.

— Gyujtogat a cséplőpép. Okér községben nagy tüzvész pusztított. A határban a cséplésnél támadt a tűz, amely megemésztette 60 hold egész gabonatermését. Stég Henrik Okér község határában levő 60 hold földjéről learatott 500 métermáza buzáját cséplétek. Szén a cséplőgép fűtéséhez nem volt. Szalmával és fával fűtötték a gépet, amelyből egy szikra kipattant és lángra lobbantotta a cséplőgép körül összehordott gabonát. Oltani nem lehetett, a tűz felemésztette az egész 500 métermáza buzatermést. A esendőség megindította a vizsgálatot, hogy a tűz keletkezéséért nem terhel-e valakit bűnös mulasztás.

— Nem szabad mélyen aludni. A mély alvással majdnem megjárta Gatajanc József törökszentmiklósi kereskedő, aki tegnap Szabadkára jött és itt a Nemzeti-szállodában szállt meg a 34 es szobában. Délután lefeküdt és ez idő alatt pénztárcájából, melyben 12.700 korona volt, valaki, egy előtte ismeretlen tettes elloptott

ezer koronát. Az esetet a kereskedő azonnal jelentette a rendőrségen. Itt a nyomozást megindították és Toller Ignác detektívnek sikerült a nyomozás során kideríteni, hogy a tolvaj Lederer Mária szobalány volt, aki az ezerkoronás bankjegyet azért esente ki a pénztárcából, mert látta, hogy a kereskedő nagyon mélyen alszik. A lányt a rendőrség őrizetbe vette és az eljárás folyik ellene.

— Több lesz a trafik. A pénzügyminiszter akként rendelkezett, hogy ezentúl kizárólag csak a hadirokkantak, ezek hozzátartozói, a hadiárva, végül az állami tisztviselők özvegyei kapjanak trafikjogot. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter megengedte a dohánytőzsdék szaporítását. Egyet azonban elfelejtett a miniszter: a dohány szaporításáról gondoskodni. Az is jó, ha több a trafikos bolt, mert ott a dohányon kívül mást is lehet árusítani és meg lehet belőle élni. De a dohány is jól esnek ám a dohány-kopplalóknak!

KORZÓ MOZI

szombaton és vasárnap
fényes moziműsor keretében

Bűnös szerelem

(Ninon de Lenclos.)
Irodalmi kinemaszkeccs.

A főszerepet személyesen játssza

Feld Irén.

Az előadások kezdete: szombaton 6 és fél 9, vasárnap: 2, 4, 6 és 1/2 9 órakor.

— Égni fognak a gázlámpák Ujvidéken. Hirt adtunk már arról, hogy az ujvidéki gázgyárnak csak csütörtökig van szene és ha addig újabb szénkiutalást nem kap, kénytelen lesz beszüntetni üzemét és az utcák sötétek maradnak. Ez az állapot — miként ujvidéki tudósítónk jelenti — hamarabb következzék be, minisem gondolták volna és hétfőn este a jámbor polgárok már sötétben botorkáltak haza. De most ebben az ügyben váratlan fordulat történt. Az államvasutak igazgatósága értesítette a gázgyárat, hogy a szabadkai üzletvezetőségtől, ha ennek készletei elegendők, kap hetenként 20 azaz husz tonna szenet. Hogy kap-e Uj-

vidék szenet vagy nem, az a jövő titka. Mindenesetre érdekes, hogy Ujvidék kaphat szenet Szabadkáról és Szabadka Szabadkától nem.

— A „Csárdáskirályné“ Titelen. Titeli tudósítónk írja: Az alföldi II. szini kerület társulata Radó Béla igazgató vezetése alatt Titenen előadta a „Csárdáskirályné“-t. Az Anker-szálloda nagytermét a közönség teljesen megtöltötte és lelkesen ünnepelte a szereplőket, akik erejük teljes megfeszítésével arra törekedtek, hogy a közönségnek élvezetes estét szerezzenek. Verecki Szilviát a társulat temperamentumos primadonnája, Somogyi Rózi adta tökéletes művészetével. Elevevége, kitűnő hangja a közönségnek nagyon megnyerte a tetszését Radó Béla kiváló rutinnal alakította Kerekes Ferkó szerepét. A „Legénybucsu“-ban Somogyi Rózi volt a főszereplő.

Közgazdaság.

Cégjegyzék. Bajmok. Bajmoki népbank. Beslity Tádé ig. tag. tör.

Zenta. Zentai Hengermalom Heszler és társai rt. Langfelder Ede, Majer Ottó és Barna János ig. tagok bej., Vajda Béla, Láng Gusztáv és Beck Sigfried ig. tagok törölve.

Szerkesztői üzenetek.

B. A. Ples. Lapját megkaptuk. Előfizetése szeptember 30-ig szól. Akkor újra 3/60 K-t küldjön be újabb negyedévi előfizetésre.

F. G. Vasárnap délután 4 órakor; a szabadkai I-ső számú postahivatal.

özv. B. F.-né. A miniszter 1916-ban több ilyen rendeletet adott ki. Ha esetleg valamit föllebbezni óhajt, ehhez nem okvetlen szükséges a rendelet száma.

Főszerkesztő: Pinterits Károly
igazgató, Budapest.

Főmunkatárs: Dr. Fontányi József
ügyvéd, Szabadka.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Felelős szerkesztőnk telefonszáma:
Palics 34.

Valódi amerikai fogak és fogsorok

Különlegességek fogászati munkákban, arany és platinából, valamint arany és platinafogak, koronák és hidak, ugyanintén szájpadlás nélküli fogak. Foghuzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombok). **Schiffner Géza** vizsgázott fogtechnikus, Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház.
Telefon Interurban 561.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka, vasuti hírlap-árusítóinál.

Hol kapható a „Délvidék“?

A *Délvidék* a következő üzlet-helyiségekben kapható Szabadkán, délutánonként 2 órától fogva:

- Fejes Károlyné. Kálmán-utca.
- Filoy Jenő. A póstával szemben.
- Gerber Jakab. Kossuth-utca.
- Herczl József. Petőfi-utca.
- Krécsi A. Nándor. Deák-u.
- Krizsánovics Péter. Zombori-ut.
- Kuluncsics Sándor. Zimonyi-ut.
- Kunszabó Lajos. Pázmány-u.
- Nojcsck Géza Bercesényi- és Damjanich-utca sarkok.

Pukkel István. A képezdével szemben.

Rieger Mihály. Vörösmarty-utca és Zombori-ut sarkán.

Riesz Dezső. Bajai-ut.

Sibality Illésné. Vörösmarty-u.

Kmetz András. Palics.

MENETREND

Budapestről érke.	délután 1:00	éjjel 6:01*
		12:24
		3:59
Budapestre ind.	délelőtt 10:15*	délután 1:55
		éjjel 12:45
		5:28
Zomborból érke.	délelőtt 10:02*	éjjel 10:11
Zomborba ind.	éjjel 6:14*	5:23
Ujvidékről érke.	délelőtt 7:42	délután 1:21
		éjjel 11:50
Ujvidékre ind.	délután 1:48	éjjel 6:26*
		4:44
Szegedről érke.	délelőtt 7:40	délután 12:42
		éjjel 8:07
Szegedre ind.	délelőtt 6:15	délután 1:30
		éjjel 12:05
Cservenka—Gombosról érke.	éjjel 8:57	
Cservendka—Gombosra ind.	éjjel 4:42	
Zentáról érke.	" 11:05	
Zentára ind.	" 4:33	
Bajáról érke.	délelőtt 9:02	éjjel 9:26
Bajára ind.	" 7:00	" 5:05
Bácsalmásról érke.	délelőtt 7:45	

A *gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Egy jó házból való fiu fizetéssel felvétetik a SZENT ANTAL nyomdában

Cséplőgépekhez

használható borszajak minden méretben kaphatók Raczkó Mihálnál.

Viszketegség, sömör, rüh

bajt leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti

„Barna zsír“.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet dr. Flesch-félel kérjünk. Próbátégely 1.00, nagy tégely 3 kor. - - családi tégely 9 korona. - -

Kapható Szabadkán: Deesy Gyula „Szt. Teréz“ c. városi gyógyszerárában I. kör, Deák-utca, Kiskápolna mellett.

Bérbeadó

és azonnal átvehető a Kúnetz Testvérek melletti

utcai helyiség

egy mellékkelhelyiséggel; bővebbet megtudhatni a tulajdonosnál.

Gépolaj

előnyösen kapható NOJCSEK GÉZA czégnél. Telefon 222. Telefon 222.

Temesvártól

30 kilométernyi távolságban 393 és 480 katasztrális hold első minőségű

szántóföld

egy tagban, nagy gazdasági épületekkel, egyben vagy külön-külön

eladó.

Legközelebbi vasuti állomás 6 kilométer. Vogel Anta, bankigazgató, Temesvár, Holló-utca 25. szám. Közvetítés nincs kizárva.

Ásvány-, kenő-, henger és padló-olaj

kapható KERTÉSZNÉL Miklós-utca 40. a nagytemplom háta mögött. Telefon 635. Telefon 635.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen

véde.

Reitter Oszkár

nagybeeskereki nyug. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„Patkánin“

patkányirtó szer, (nem mérge) mely emberre és házi állatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert. 1 doboz ára 5 K. mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismerető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a Patkánin gyár egyedüli árusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybeeskereken.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, igen tisztelt vevőimet és megrendelőimet, hogy Varrógép-, kerékpár-üzletemet és javító műhelyemet áthelyeztem a Deák-utca-ba, Piukovics-féle ház, a Sztanties és társai cég volt helyiségébe.

Stern Adolf.

IZLÉSEK ÉS OLCSO ÜZLETI LEVÉL- : : : PAPIROK ÉS BORITÉKOK A : : :

SZENT-ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

A legjobb és legtökéletesebb daráló

kis és nagy gazdaságok részére nélkülözhetetlen Kicsérélhető hengerrendszer.

Ára 75 korona.

Azonnal szállítható. Előlegül 10 kor. küldendő. Megrendelhető pontos cím : : és vasutállomás megjelölésével. : :

SOHR PÁL

acélárú különlegességek gyári raktára Somogyuszil.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Filók: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Oirkvenica. Kirendeltségek: Hrejin, Tribalj, Grižane Befizetett alaptőke 10.000,000 és tartalékalap 2.000,000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.

Folyósít: Jelzálogkölcsonöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || Kibocsájt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosság, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.

Aruosztály: Árusít előnyös áron: legjobb belföldi gyártmányú arató-, fűkaszaló- és vetőgépeket, cséplőgépgarnitúrákat kukorica-kapáló és sormivelő ekéket, boronákat, szecskavágó-, daráló-, valamint egyéb gazdasági gépeket.